

Zijn inzet was hoog

Drie economielessen die van het pokerspel

► Het populaire pokerspel moet aan banden worden gelegd, vinden veel politici.

► Maar van poker kunnen we nu juist zoveel leren.

Door MARTIJN VAN DEN ASSEM
Poker is ongekend populair: internet-pokersites floreren, het aanbod van pokerboeken is enorm, de speel-tafels van Holland Casino kennen wachtrijen, op tv verschijnen diverse poker-programma's, en er is zelfs een Nederlandse pokerbond.

Tegelijkertijd is poken „om echt geld” in ons land eigenlijk illegaal. Alleen in haar eigen casino's en in „de huiselijke sfeer” staat de overheid het poken toe. Over de regelgeving wordt veel gediscussieerd, ook in politieke kringen. Gokverslaving kan immers een serieus probleem zijn met vervelende gevolgen. Maar poker heeft ook een educatieve waarde.

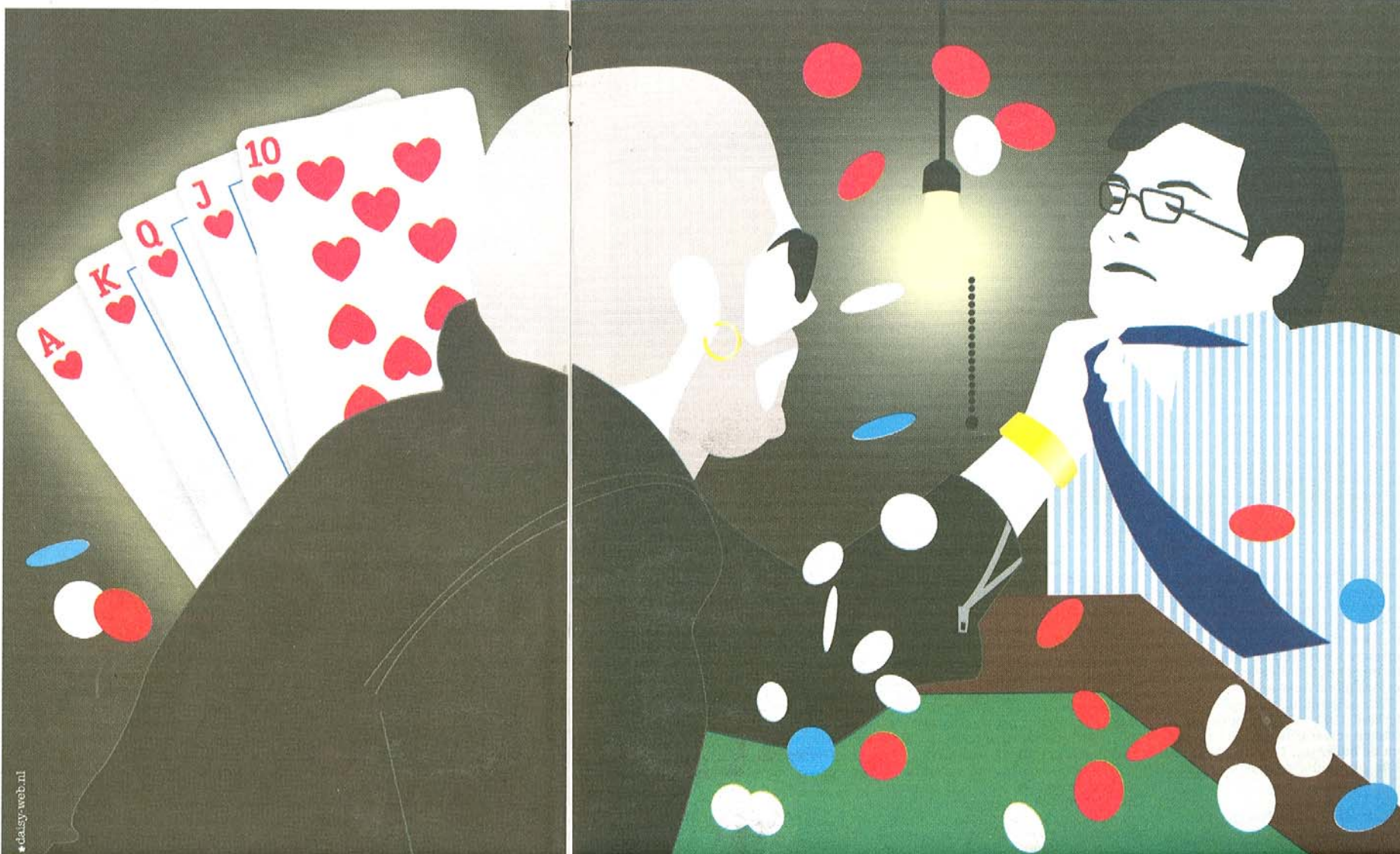
Wie zich verdiept in het spelletje komt tot de conclusie dat het eigenlijk helemaal niet zo verrassend is dat veel economiestudenten goede pokerspelers zijn, zoals het Erasmus Magazine vorig jaar aantoonde. Poker zit vol economielessen, en wie daarmee vertrouwd is, ligt een straatlengte voor op zijn tegenstanders.

Een ervaren rekenaar weet hoe groot de kans is dat een bepaalde kaart of een combinatie van kaarten wordt omgedraaid door de dealer. Wie de kansen kent op combinaties die met zekerheid een winnende hand opleveren, kan beter dan een ander bepalen welke inzetten winstgevend zijn en welke niet.

1 In de meeste spelsituaties zijn de kansen op het winnen van de pot echter niet precies bekend. Economen spreken dan niet van risico, maar van onzekerheid. De oorzaak van de onbekende kansen is het onthouden

dus gaat hij mee

een leerzame bezigheid maken

► Het populaire pokerspel moet aan banden worden gelegd, vinden veel politici.

► Maar van poker kunnen we nu juist zoveel leren.

Door MARTIJN VAN DEN ASSEM

Poker is ongekend populair: internet-pokersites floreren, het aanbod van pokerboeken is enorm, de speel-tafels van Holland Casino kennen wachtrijen, op tv verschijnen diverse pokerprogramma's, en er is zelfs een Nederlandse pokerbond.

Tegelijkertijd is poken „om echt geld” in ons land eigenlijk illegaal. Alleen in haar eigen casino's en in, de huiselijke sfeer” staat de overheid het poken toe. Over de regelgeving wordt veel gediscussieerd, ook in politieke kringen. Gokverslaving kan immers een serieus probleem zijn met vervelende gevolgen. Maar poker heeft ook een educatieve waarde.

Wie zich verdiept in het spelletje komt tot de conclusie dat het eigenlijk helemaal niet zo verrassend is dat veel economiestudenten goede pokerspelers zijn, zoals het Erasmus Magazine vorig jaar aantoonde. Poker zit vol economielessen, en wie daarmee vertrouwd is, ligt een straatlengte voor op zijn tegenstanders.

Een ervaren rekenaar weet hoe groot de kans is dat een bepaalde kaart of een combinatie van kaarten wordt omgedraaid door de dealer. Wie de kansen kent op combinaties die met zekerheid een winnende hand opleveren, kan beter dan een ander bepalen welke inzetten winstgevend zijn en welke niet.

1 In de meeste spelsituaties zijn de kansen op het winnen van de pot echter niet precies bekend. Economen spreken dan niet van risico, maar van onzekerheid. De oorzaak van de onbekende kansen is het ontbreken van volledige informatie over de kaarten van de tegenstander. Door die incomplete informatie wordt een speler geconfronteerd met *adverse selection*, een bekend begrip uit economieboeken. Een speler die denkt goede kaarten te hebben en daarmee extra *chips* wil winnen door de inzet flink te verhogen, zal zien dat anderen vaak eieren voor hun geld kiezen. En als er wel een speler zo gek is om die chips te betalen, dan blijkt dat vaak een tegenstander te zijn die nóg betere kaarten heeft.

Wie te veel handen speelt, neemt het door het selectievere gedrag van anderen gemiddeld genomen op tegen spelers met betere kaarten en maakt daardoor verlies. De alerte speler die bekend is met de gevolgen van informatie-asymmetrie denkt beter na over welke handen hij weglegt en welke hij speelt en met welke inzet, en voorkomt zo onnodige zeperds.

★ daisy-web.nl

Illustratie Daisy Erades

2 De pokaar heeft ook voordeel van zijn kennis van menselijke beperkingen in risicovolle beslissingssituaties. Een bekend voorbeeld is de zogenaamde *gambler's fallacy*: men denkt onterecht dat de kans op kop groter is dan 50 procent na een lange reeks van munt. Vrij vertaald naar poker: het kan toch niet dat de speler die een aantal keer achter elkaar een goede hand had en nu opnieuw flink inzet, opnieuw een goede hand heeft? Wie deze denkfout herkent, buit hem uit bij zijn eigen reeks van goede handen, en trapt niet in de val als een tegenstander een goede reeks heeft gehad.

De onjuiste perceptie van kansen zie je ook terug in de *overconfidence bias*. Aan het begin van het collegejaar

vraag ik de nieuwe eerstejaars altijd om met een groen, geel of rood kaartje aan te geven hoe zij hun salaris na hun studie inschatten ten opzichte van dat van de andere studenten in de zaal: boven de mediaan (groen), op de mediaan (geel), of onder de mediaan (rood). Ieder jaar opnieuw is er vrijwel geen rood kaartje te bekennen, een bekend fenomeen voor gedragseconomen. Ook pokerspelers lijden in de regel aan een hoge mate van zelfoverschatting: iedereen denkt een bovenproportionele kans te hebben op het winnen van het toernooi.

Het gevolg is dat pokerspelers die ver in een toernooi komen relatief zelden van de – rationeel gezien aantrekkelijke – mogelijkheid gebruik

maken om de buit eerlijk te verdelen, om zo te voorkomen dat een paar handen beslissend worden bij de verdeling van het grote prijzengeld.

3 Een ander voorbeeld is de *sunk cost trap*. Managers en ambtenaren hebben vaak moeite om een project te annuleren waarin al veel geld is geïnvesteerd, ook al is het de verdere investering eigenlijk niet waard. Net zo weigeren veel pokerspelers om afstand te nemen van een pot waaraan ze al veel chips hebben bijgedragen, terwijl ze weten dat de kans op winnen eigenlijk klein is.

Wie zich hiervan bewust is, voorkomt dat hij zelf deze fout maakt en buit hem uit bij tegenstanders die zojuist onderuit gingen.

De conclusie: tussen economie en poker bestaan veel overeenkomsten. Wie het spel speelt en kritisch analyseert wat er fout gaat, volgt in de pokerpit ongemerkt economielessen. Natuurlijk is het een goede zaak dat beleidsmakers gokverslaving willen bestrijden. Maar wie het pokerspel helemaal wil verbieden, moet er rekening mee houden dat economiestudenten daarmee hun bijbaantje wordt afgenomen, en dat anderen een leerzame portie praktijklessen economie van de *kings of poker* wordt onthouden.

Martijn van den Assem is docent bedrijfs-economie aan de Erasmus School of Economics in Rotterdam. Hij doet onderzoek naar Decision making under risk.

Pokeren kun je leren

- **Poker is een behendigheids spel en geen kansspel. Dat pokeren zonder vergunning verboden is, is daarom onrecht.** Dat stelde de Tilburgse hoogleraar Waarschijnlijkheidsrekening Ben van der Genugten afgelopen vrijdag in zijn afscheidsrede. Hij ontwikkelde een methode om te beoordelen wat een zuiver kansspel is.

- **Illegale pokerexploitanten protesteren al jaren tegen het standpunt van justitie dat poker een kansspel is. Om die reden heeft alleen Holland Casino een pokervergunning.** Maar pokeren is niet alleen geluk.